

Život s Alzheimerovou chorobou

Život s Alzheimerovou chorobou

Břevnice 2020 - 2021

Martina Arltová

Praha 2021

Alzheimerova nemoc nepatří mezi příjemné společníky. A bohužel ani mezi ty, které bychom si mohli vybrat. Když zaklepe na dveře, většinou se projeví nejprve tím, že každou nosní dírkou člověk cítí jinak. Pak se mu do mozku vkrádá zmatenost a postupná ztráta paměti. V tuto chvíli už je často pro příbuzné péče o nemocného příliš náročná, a tak pacient putuje na psychiatrii, LDN a nebo do Břevnice. Nenápadná budova Domova se zvláštním režimem Břevnice na okraji malé vesničky na Havlíčkobrodsku se na klienty se různými formami stařecké demence specializuje.

Dřív to byla škola, dnes dům stojící uprostřed obrovské zahrady využívá úplně odlišná věková skupina. Žije tu okolo pětadvacítky seniorů, kteří už vidí svět více nebo méně zkresleně. Někteří se duševně vrací do dětství, jiní se uzavírají do sebe a pár z nich ztratilo veškeré zábrany a nahlas se smějí neslušným vtipům. Mnoho z nich dokáže spatra vyprávět neuvěřitelné detaily z mládí a přezpívat celou desku Karla Gotta, ale spletou si nemocnici s nádražím.

DĚTSKÝ KOUTEK
HRAČKY PRO DĚTI VE
SKŘÍŇCE NA CHODBĚ

Pro sestry a pečovatelky je zásadní dopřát klientům důstojnost, pocit sebevědomí a svéprávnosti. Mluví s nimi jako se sobě rovnými a celkově zachovávají uctivý postoj. Umožnit klientům maximální samostatnost je jedním z cílů domova. Pečovatelky se starají o fyzickou, duševní, i emoční pohodu. Každé dva týdny sem dojíždí farář a vede husitskou bohoslužbu. Vede si zápisník všech, kteří se kdy bohoslužeb účastnili a kteří zemřeli. Při mších na ně vzpomíná.

Tak to totiž končí vždycky. I přes laskavou péči sester, ošetřovatelek a aktivizační pracovnice je Alzheimerova nemoc neúprosná a neexistuje na ni lék. Vhodnou terapií se její průběh pouze zpomaluje. Poslední stadium demence končí kompletním rozkladem osobnosti. Člověk rozumí už jen emocím a reaguje hlavně na hmat. Není schopen mluvit, rozumět ani nic rozpoznat a umírá. Jediné, co je třeba udělat, je smířit se s tím a naplnit klientům čas, který jim zbývá, radostí. Aby prožili poslední roky života šťastně a mohli přijmout vše, co se stane, s klidem a pokojem v duši.

Domov pro seniory v Břevnici jsem navštěvovala od března 2020 celý další rok, kdykoliv to pandemická situace dovolovala. Jeho klienty i personál znám mnohem déle, a stejně si nejsem jistá, jestli jeho atmosféru budu někdy schopna popsat.

Naivita klientů, kteří s dětskou upřímností každého návštěvníka, který se jim věnuje, objímají a hladí po vlasech nebo mu dávají své háčkované dekorace jako dárek, působí odzbrojujícím dojmem. Stejně tak smích nad hláškami, které by ve společnosti nikdo jiný než alzheimerovský pacient nevypustil z úst, nebo hřejivé domácké prostředí. Mezi tím nejvíc vyniká nezdolný optimismus a obětavost sester, který by dodal naději i kameni.

A pak přijdou chvíle, kdy mrazí z toho, že po modlitbě farář s vážnou tváří mizí za dveřmi zavřeného pokoje, aby se s někým rozloučil. U pacientů s demencí nikdy nevíte dne ani hodiny. Jeden den se vesele smějí a nesouvisle povídají, ale o týden později zoufale volají mámu, protože po přestavění stolů v jídelně netuší, kde jsou. Občas smrt projde tak blízko, že by se vás mohla dotknout, ale zase zmizí a život domova pokračuje dál. Čas tu má vlastní tempo.

K personálu i klientům domova chovám nekonečný obdiv za to, jak zdánlivě lehce zvládají každou překážku od ztracených brýlí po nákazu téměř všech pacientů i ošetřovatelů koronavirem a uzavření celého areálu do karantény. V Břevnici se nikdo nehroutí ani nevzdává ani v nejtěžší situaci. O to větší pak mají všichni radost z každého úspěchu.

Martina Arltová

HZS KRAJE VYSOČINA

Na jaře 2020 domov zasáhla epidemie koronaviru.

Z dvaadvaceti klientů, kteří zde na jaře žili, se virem nakazilo dvacet. Spolu s nimi onemocněla i většina personálu. Většina nakažených měla lehký průběh, v nemocnici skončily pouze dvě seniorky, z nichž jedna zemřela. Pomáhali zde hasiči se svým dezinfekčním stanem a dobrovolníci ze zdravotnických škol, kteří nahradili nemocné sestry. Kraj Vysočina neúspěšně žádal o pomoc i armádu, která z kapacitních důvodů odmítla.

Domov se v březnu na dva měsíce uzavřel do přísné karantény, ze které nikdo nepronikl dovnitř ani ven, ošetřovatelé přespávali v karavanech. Zákaz návštěv pokračoval kvůli obavám z opětovné nákazy až do léta. Případ proběhl i celostátními médii, jejichž novináře sestry několik týdnů přísně odháněly od brány.

PANÍ
ZDRAŽILOVÁ

Netto
PUMA

PSOVI

hansgrohe

3

S dokumentováním života v Břevnici mi pomohl jeden ze zdejších klientů, pan František. Jeho fotky jsou v knize na šedém pozadí.

„Františkovi je sedmesát šest let. Pochází z Moravy, ale oženil se a postavili bytovku na Žižkově. V Havlíčkově Brodě žije asi padesát let. S manželkou vychoval dvě děti. Pan František je velký kutil a jeho celoživotním koníčkem i profesí je opravování šicích strojů. V domově žije dva měsíce a už opravil pět šicích strojů. Je to borec. Před rokem měl mozkovou mrtvici a nějaký čas pobýval v nemocnici na LDN. Kvůli zdravotnímu stavu už nemůže být doma sám, a tak se nastěhoval do domova. Tento týden se pustil do natírání ptačích budek a venkovního svatého obrázku. František je činorodý člověk.“

Kateřina Straková, aktivizační pracovnice

Děkuji pečovatelkám Domova ze zvláštním režimem Břevnice za nekonečnou trpělivost, se kterou snášely mé neustálé otázky, zda mohu zase přijet. Jmenovitě děkuji aktivizační pracovnici Kateřině Strakové za neuvěřitelně vstřícný přístup, ochotu a zprostředkování většiny mých návštěv v Břevnici a staniční sestře Renatě Exnerové za to, že mě nechala nahlédnout do života klientů domova. Děkuji vedoucímu své práce Františku Gélovi. Především ale děkuji klientům břevnického domova za důvěru, se kterou mě pustili do svého soukromí.

